

Sygn. akt IV P 130/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Choszcznie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Tomasz Klimczak	
Protokolant: Aleksandra Rafińska	

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016r.

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o ryczałt za noclegi związane z podróżą służbową

I. zasądza od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz M. J. kwotę 9.654,24 zł (dziewięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt cztery złote 24/100) wraz z odsetkami ustawowymi od kwot :

- 561,35 zł od 27 września 2013r. dnia do dnia zapłaty;
- 1239,98 zł od 5 listopada 2013r. dnia do dnia zapłaty ;
- 789,59 zł od 27 listopada 2013r. dnia do dnia zapłaty ;
- 648,42 zł od 17 grudnia 2013r. dnia do dnia zapłaty;
- 769,60 zł od 17 stycznia 2014r. dnia do dnia zapłaty;
- 769,33 zł od dnia 28 stycznia 2014r. do dnia zapłaty ;
- 1011,57 zł od dnia 25 lutego 2014r. do dnia zapłaty ;
- 1045,21 zł od dnia 26 marca 2014r. do dnia zapłaty ;
- 471,72 zł od dnia 15 kwietnia 2014r. do dnia zapłaty ;
- 1086,01 zł od dnia 15 maja 2014r. do dnia zapłaty ;
- 679,02 zł od dnia 5 czerwca 2014r. do dnia zapłaty ;
- 582,44 zł od dnia 24 czerwca 2014r. do dnia zapłaty ;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała ;

III. zasądza od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz M. J. kwotę 498 zł (czteryście dziewięćdziesiąt osiem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania ;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszczynie kwotę 1075,78 zł (tysiąc siedemdziesiąt pięć złotych 78/100) tytułem części nieuiszczonych kosztów postępowania ;

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1600,00 zł (tysiąc sześćset złotych 00/100);

SSR Tomasz Klimczak

Sygn. akt IV P 130/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 stycznia 2015 roku powód M. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. w B. kwoty 15.000,00 zł tytułem należności za niewypłacone pracownikowi ryczałty za noclegi w okresie od dnia 1 września 2013r. do dnia 30 czerwca 2014r. wraz z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pozwie .

W uzasadnieniu pozwu wskazano , że powód był zatrudniony u pozwanego w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego . Pracownik wyjeżdżał poza granice kraju . W związku z tym zgodnie z art. 77⁵ k.p. oraz w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju przysługiwał pracownikowi zwrot kosztów noclegu, ewentualnie ryczałt za noclegi w wysokości 25 % limitu określonego w tym rozporządzeniu.

W ocenie strony powodowej pracownik w czasie kiedy pracował u pozwanego nigdy nie otrzymał od pozwanego wymaganego ryczałtu za noclegi w wysokości 25 % limitu wynikającego z rozporządzenia . Jednocześnie pozwany nigdy nie zapewnił pracownikowi odpowiedniego i bezpłatnego noclegu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 3 lutego 2015r. Sąd Rejonowy w Choszczynie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu .

Pismem z dnia 25 lutego 2015r. pozwany wniósł sprzeciw od w/w orzeczenia skarżąc je w całości i domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jego rzecz od powoda kosztów postępowania .

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany przyznał, iż zatrudniał M. J. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego w transporcie międzynarodowym . Jednak wbrew twierdzeniom pozwu jego roszczenie jest bezzasadne zarówno co do zasady jak i wysokości . Pozwany podkreślił przy tym, iż będąc pracodawcą powoda , opierając się na treści art. 77⁵ paragraf 3 k.p. wprowadził własne regulacje dotyczące rozliczenia podróży służbowych w akcie wewnątrzzakładowym , tj. regulaminie wynagradzania i dokonywał wypłaty przysługujących powodowi świadczeń w oparciu o zapisy tego dokumentu.

W ocenie pozwanego regulamin wynagradzania nie może ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju i poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej (art.77⁵ paragraf 4 k.p.) . Powód z uwagi na treść tej regulacji nie ma podstaw do żądania zwiększonych ryczałtów . Z jego brzmienia nie wynika , aby

ryczałty za noclegi nie mogły być ustalone w aktach wewnątrz zakładowych w wysokości innej niż ta określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej.

Jednocześnie pozwany wskazał, że zgodnie z paragrafem 16 in fine rozporządzenia (...) ryczałt za nocleg nie przysługuje za czas przejazdu. Tymczasem powód zawsze wykonywał przejazdy w transporcie międzynarodowym w dwuosobowej obsadzie. W takiej sytuacji, gdzie w jednej dobie zegarowej żaden z kierowców nie odbierał długiej pauzy, a więc noclegu.

Pozwany podniósł również, że żądanie pozwu jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i jest oparte na przepisach niezgodnych z fundamentalnymi zasadami ustawy zasadniczej, takimi jak zasada pewności prawa i ochrony zaufania obywatela do państwa oraz zasady równości wobec prawa.

Pismem z dnia 18 grudnia 2015r. powód cofnął pozew w zakresie ponad kwotę 11.108,71 zł (k. 320 – 321).

Postanowieniem z dnia 17 lutego 2016r. Sąd Rejonowy w Choszcznie umorzył postępowanie w zakresie ponad kwotę 11.108,71 zł (k. 361).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. J. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. w B. od dnia 1 września 2013r. do 30 września 2014r. w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego. W okresie zatrudnienia pracownik wyjeżdżał poza granice kraju.

Bezsporne, a nadto dowód:

1. przesłuchanie powoda M. J. - karta 199 -200 akt;

W trakcie świadczenia pracy poza granicami kraju pozwany zapewniał M. J. odpoczynek w wydzielonej części kabiny ciągnika siodłowego. Ciągniki, którymi podróżował w/w kierowca nie były wyposażone w bieżącą wodę, toaletę ani prysznic. W okresie zatrudnienia M. J. nie korzystał z noclegów poza kabiną ciągnika siodłowego, nie przedstawiał pozwanemu z tego tytułu żadnych rachunków.

Bezsporne, a nadto dowód:

1. zeznania świadka M. P. – karta 101 - 102 akt;
2. zeznania świadka M. D. – karta 102 akt;
3. zeznania świadka M. W. – karta 103 akt;
4. przesłuchanie powoda M. J. – karta 199 -200 akt ;

W (...) sp. z o.o. w B. został wprowadzony regulamin wynagradzania z dnia 14 czerwca 2013r. . Zgodnie z jego zapisami pracownikowi z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju przysługiwała dieta oraz ryczałt za nocleg zgodnie z postanowieniami regulaminu. Ryczałt za nocleg nie przysługiwał jeżeli pracodawca zapewnił pracownikowi możliwość bezpłatnego noclegu. Zgodnie z § 27 ust. 3 regulaminu ryczałt za nocleg podczas podróży służbowej zagranicznej w Europie (z wyłączeniem Norwegii) ustalono na kwotę 27 euro t.j. 25% limitu za nocleg ustalonego u pozwanego na kwotę 108 euro, a na Norwegię 29 euro tj. 25% limitu za nocleg ustalonego u pozwanego na kwotę 116 euro. Z kolei § 27 ust. 4 tego regulaminu stanowił, iż ryczałt za nocleg przysługuje również kierowcom pomimo że samochody ciężarowe – firmowe posiadają miejsce do spania o szer.90 cm spełniające wszelkie warunki do wygodnego wypoczynku.

Dowód:

1. regulamin wynagradzania z 14 czerwca 2013r. – karta 35 - 44 akt;
2. zeznania świadka M. P. – karta 101 - 102 akt;
3. zeznania świadka M. D. – karta 102 akt;
4. zeznania świadka M. W. – karta 103 akt;
5. przesłuchanie powoda M. J. – karta 199 -200 akt;

Liczba noclegów M. J. w związku z odbywanymi przez niego podróżami służbowymi poza granicami kraju i wysokość przysługujących mu z tego tytułu ryczałtów za nocleg kształtuje się w następujący sposób :

Termin podróży	Kraj	Liczba noclegów	Ryczałt za nocleg w walucie obcej	Kwota należnych ryczałtów w walucie obcej	Kurs waluty obcej na dzień wymagalności w zł	Kwota ryczałtów w przeliczeniu na przysługującą powodowi	Kwota ryczałtów w przeliczeniu na wypłaconą powodowi
2.09-12.09.2013	5x Francja, 2x Hiszpania, 2x Dania, Niemcy	10	45 EUR 40 EUR 325 DKK 37,50 EUR	342,50 EUR 650 DKK	Euro - 4, (...) DKK - 0, (...)	(...),82	(...),47
25.09-18.10.2013	3x Belgia, 3x Holandia, 4x Anglia, 9x Dania 6x Francja	21	40 EUR 32,50 EUR 45 EUR 325 DKK 50 (...)	407,50 EUR (...) DKK 100 (...)	Euro - 4, (...) DKK- 0,5600 (...) 4, (...)	(...),83	(...),85
28.10-9.11.2013	4x Francja, 1 x Hiszpania, 5x Dania, 2x Niemcy	12	45 EUR 40 EUR 37,50 EUR 325 DKK	295 EUR (...) DKK	Euro - 4, (...) DKK - 0, (...)	(...),88	(...),29
18.11-2.12.2013	3x Francja, 3x Hiszpania,	13	45 EUR 40 EUR 325 DKK	315 EUR, (...) DKK	EUR - 4,1965 DKK - 0, (...)	(...),94	(...),52

	5xDania, 4x Niemcy,		37,50 EUR				
11.12.-23.12.	6xWłochy, 1x Francja, 4xHiszpania, Dania	12	43,50 EUR 45 EUR 40 EUR 325 DKK	466 EUR 325DKK	EUR - 4, (...) DKK - 0,5560	(...),29	(...),69
30.12.2013 -12.01.2014	1x Niemcy, 3xFrancja, 5xDania, 2xHolandia, 2xBelgia	13	37,50 EUR 45 EUR 325 DKK 32,50 EUR 40 EUR	317,50 EUR (...) DKK	EUR - 4, (...) DKK-0,(...)	(...),58	(...),25
19.01.-9.02.2014	3x Francja, 2x Hiszpania, 8xDania, 2x Holandia, 1x Anglia, 3xBelgia	19	45 EUR 40 EUR 325 DKK 32,50 EUR 50 (...)	400 EUR 2600 DKK 50 (...)	EUR-4,(...) DKK - 0,5610 GB -5,(...)	(...),32	(...),75
19.02-07.03.2014	2x Francja, 8x Dania, Holandia, Belgia 2xHiszpania,	16	45 EUR 325 DKK 32,50 EUR 40 EUR	332,50 EUR 2600DKK	EUR - 4,1991 DKK - 0, (...)	(...),22	(...),01
18.03.-29.03.2014	1x Anglia, 2xHolandia, Belgia, 5xDania	9	50 (...) 32,50 EUR 40 EUR 325 DKK	50 (...) 105 EUR (...) DKK	EUR - 4, (...) DKK - 0, (...) (...) 5,(...)	(...)	(...),28

10.04-29.04.2014	Holandia, 6xDania, Francja, 3xNiemcy, 4x Belgia, 4xHiszpania	19	32,50 EUR 325 DKK 45 EUR 37,50 EUR 40 EUR	510 EUR 1950 DKK	EUR - 4,2053 DKK - 0, (...)	(...),33	(...),32
08.05-20.05.2014	Francja, 5x Hiszpania, Dania 4x Belgia, Niemcy	12	45 EUR 40 EUR 325 DKK 37,50 EUR	442,50 EUR 325 DKK	EUR - 4,1905 DKK - 0, (...)	2036,74	(...),72
29.05-8.06.2014	Francja, 6xDania 2xHolandia, Belgia	10	45 EUR 325 DKK 32,50 EUR 40 EUR	150 EUR 1950 DKK	EUR - 4, (...) DKK=0, (...)	(...),14	(...),70
Łącznie						(...),09	(...),85

Tytułem w/w ryczałtu za noclegi pozwany (...) sp. z o.o. w B. powinien wypłacić M. J. dodatkowo kwotę 9.654,24 zł .

Dowód:

1. opinia biegłego P. D. – karta 213 – 220, 303 – 312, 360 – 360v;
2. wyciągi bankowe – karta 336 – 349 akt;
3. ewidencja czasu pracy powoda z uwzględnieniem państw w jakich przebywał powód;
4. delegacje wraz z ich rozliczeniami za okres objęty żądaniem pozwu;
5. kartoteka wynagrodzeń powoda za okres objęty żądaniem pozwu ;
6. zeznania świadka M. P. – karta 101 - 102 akt;
7. zeznania świadka M. D. – karta 102 akt;
8. zeznania świadka M. W. – karta 103 akt;
9. przesłuchanie powoda M. J. – karta 199 -200 akt;

Wynagrodzenia M. J. wyliczone według reguł obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop zgodnie z rozporządzeniem ministra pracy i polityki socjalnej z dnia 29 maja 1996r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w kodeksie pracy kształtuje się na poziomie 1600 zł brutto miesięcznie .

Dowód:

1. umowa o pracę w części B akt osobowych powoda ;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Na wstępie należy podkreślić, iż konieczne elementy uzasadnienia orzeczenia wskazane zostały w art. 328 § 2 k.p.c.. Czytamy w nim, iż uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Czyniąc zatem zadość temu obowiązkowi Sąd wskazuje , iż ustalając stan faktyczny w sprawie oparł się na dokumentacji pracowniczej powoda i innych dokumentach powyżej przywołanych. Ich autentyczność , jak też prawdziwość zawartych w nich oświadczeń, nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Nadto za wiarygodne Sąd uznał również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków w osobach : M. P. , M. D. i A. W. .

Sąd uznał również za wiarygodny dowód z przesłuchania M. J. albowiem dowód ten korespondował z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dowodem z opinii biegłego P. D. , którego opinia zostanie omówiona w dalszej części uzasadnienia .

Istota sporu między stronami dotyczyła wysokości ustalonych przez strony należności z tytułu podróży służbowych .

I tak – ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 18 grudnia 2015r. (k. 320 - 321) strona powodowa wskazała , że żąda zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 11.108,71 zł tytułem ryczałtu za noclegi w podróżach służbowych wraz z odsetkami ustawowymi. Jednocześnie powód konsekwentnie twierdzić , iż wspomniana kwota jest różnicą pomiędzy świadczeniem faktycznie wypłaconym przez pozwanego , a świadczeniem mu należnym .

Odnosząc się zatem do tego żądania w pierwszej kolejności należy podkreślić , iż zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców przez podróż służbową rozumie się każde zadanie służbowe polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy przewozu drogowego poza miejscowość, w której pracodawca ma siedzibę lub inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały lub wyjazdu poza miejscowość, w której pracodawca ma siedzibę lub inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały, w celu wykonania przewozu drogowego. Stosownie natomiast do art. 21a tej ustawy kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalone na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 k.p.. Pierwszeństwo w ustaleniu należności pracownika w związku z podróżą służbową przyznane zostało przepisom prawa pracy obowiązującym u danego pracodawcy, albowiem zgodnie z art. 77⁵ § 3 k.p. warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu poza państwową lub samorządową jednostką sfery budżetowej określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Pamiętać jednak należy , iż według przepisu art. 77⁵ § 4 k.p., postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla

pracownika, o którym mowa w § 2. Można zauważyć, że przepis ten ustala minimalny standard świadczenia, ale odnosi się tylko do diety, a nie do zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Jednakże - zgodnie z art. 77⁵ § 5 k.p. - w przypadku, gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3 (czyli nie zawiera uregulowań dotyczących warunków wypłacania wszystkich należności z tytułu podróży służbowej), pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2. Oznacza to, że przepisy wykonawcze ustalają minimalny standard wszystkich świadczeń z tytułu podróży służbowych (diety oraz zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków), które w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę mogą być uregulowane korzystniej dla pracownika (art. 9 § 2 i art. 18 § 2 k.p.). W razie braku takich regulacji lub uregulowania mniej korzystnego dla pracownika, zastosowanie będą miały przepisy wykonawcze. Odesłanie w art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców do art. 77⁵ § 3-5 k.p. oznacza więc pośrednio także odesłanie do art. 77⁵ § 2 k.p., a w konsekwencji uznanie, że kierowcy-pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu według zasad ustalonych w przepisach wykonawczych, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p., chyba że korzystniejsze dla niego zasady zostały ustalone według art. 77⁵ § 3 k.p. (w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania) (vide : wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r. sygn. akt. I PK 7/14 LEX nr 1515145).

Przenosząc przedmiotowe regulacje na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć , iż kwoty ryczałtu za noclegi zostały ustalone przez pozwanego w regulaminie wynagradzania z dnia 14 czerwca 2013r. w wysokości niższej niż wynika to z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

W związku z powyższym, kwoty ryczałtów przysługujące pracownikom pozwanego za noclegi z tytułu zagranicznych podróży służbowych należało obliczyć na podstawie przepisów zawartych w/w rozporządzeniu.

Zgodnie zatem z § 16 ust 1,2,3,4 wspomnianego rozporządzenia za „nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. W uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów za nocleg, stwierdzonych rachunkiem, w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewniają pracownikowi bezpłatny nocleg”.

Warto również podkreślić , iż M. J. nie przedstawił pracodawcy rachunków za noclegi w trakcie podróży służbowych. Było to związane z tym , iż w czasie tych podróży spał w kabinach swoich samochodów. Okoliczność ta świadczy jednak o tym , iż pracodawca nie zapewnił mu bezpłatnego noclegu w rozumieniu przepisów o czasie pracy kierowców, bez względu na warunki panujące w tej kabinie – (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01 kwietnia 2011r., II PK 234/10, publ. OSNP 2012/9-10/119 , uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014r., II PZP 1/14). Pogląd ten jest w chwili obecnej ugruntowany i trudno z nim polemizować. Należy więc zgodzić z tym, że nawet najwyższy standard spania w kabinie nie zapewnia kierowcy należytego odpoczynku umożliwiającego odpowiednią regenerację sił w trakcie wielotygodniowych podróży służbowych. Noclegi w przypadku kierowcy są czymś stałym i powtarzającym się przez cały okres jego pracy. O ile incydentalne odbycie takiego noclegu w dobrze wyposażonej kabinie dałoby się zaakceptować to odbywanie ich w większej liczbie takiej możliwości nie daje. Wiadomym jest jak istotny jest ten odpoczynek kierowcy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W takiej sytuacji nocleg powinien być zapewniony kierowcy w hotelu czy też motelu, który pozwalałby mu na pełną regenerację sił. Takiego standardu noclegu można wymagać od pracodawców kierowców w transporcie międzynarodowym w XXI wieku. Oczywiście wiąże się to ze znacznymi, dodatkowymi kosztami działalności przedsiębiorstwa transportowego, ale wynik ekonomiczny pracodawcy nie może być priorytetem przy tworzeniu należytych, godnych warunków pracy kierowców w transporcie międzynarodowym.

Nadto zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje aby pozwany zapewnił powodowi bezpłatny nocleg w pokojach hotelowych w jego bazie P. w Dani Bądź , że dochodzone przez powoda roszczenie oparte jest na przepisach niezgodnych z fundamentalnymi zasadami ustawy zasadniczej , takimi jak zasada pewności prawa i ochrony zaufania obywatela do państwa oraz zasady równości wobec prawa .

Odnosząc się do tego drugiego zarzutu Sąd pragnie podkreślić , iż wiadomym mu jest , że w Trybunale Konstytucyjnym toczy się sprawa o sygn. K 11/15 w przedmiocie zbadania konstytucyjności ww. przepisów prawa przyznających kierowcy prawo do ryczałtu w sytuacji odbywania noclegów w kabinie. Wskazać należy przy tym, iż Sąd Najwyższy , który orzekał już w tego typu sprawach (np. uchwała składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego dnia 12 czerwca 2014 r. sygn. akt. II PZP 1/14 OSNP 2014/12/164) nie dopatrył się podejrzenia niekonstytucyjności przepisów ustawy o czasie pracy kierowców, przepisów kodeksu pracy jak i ww. rozporządzenia wykonawczego Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Teoretycznie miał możliwość wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o zbadanie ich zgodności z Konstytucją RP – art. 193 Konstytucji RP. Przepisy prawa rangi ustawowej obowiązujące w dacie orzekania sąd pracy ma obowiązek stosować. Nie może samodzielnie badać ich konstytucyjności. Dotyczy to w szczególności przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców. Samo zaś wszczęcie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym nie podważania domniemania zgodności ustaw czy rozporządzeń wykonawczych z Konstytucją RP. Wskazać należy, iż w przypadku podważenia konstytucyjności ww. przepisów prawa pozwany będzie miał możliwość wznowienia postępowania na mocy art. 401 (1) k.p.c. i odzyskania wyegzekwowanych kwot ryczałtów za brak zapewnienia bezpłatnego noclegu w podróży służbowej od powoda.

Mając powyższe na uwadze należy dojść do wniosku , iż w realiach przedmiotowej sprawy powodowi z tytułu zatrudnienia u pozwanego, obok wynagrodzenia za pracę, przysługiwały również ryczałty za noclegi z tytułu odbytych przez niego w spornym okresie podróży służbowych. Dokonując ustalenia wysokości przysługujących powodowi z tego tytułu świadczeń Sąd dokonał analizy ewidencji czasu pracy powoda z uwzględnieniem państw w jakich przebywał, delegacji wraz z ich rozliczeniami oraz kartoteki wynagrodzeń powoda za okres objęty żądaniem pozwu. Samo zaś arytmetyczne wyliczenie tych należności z uwagi na skomplikowany charakter, Sąd powierzył biegłemu z zakresu obliczania wynagrodzeń za pracę P. D. . I tak specjalista ten wyliczył jakie kwoty powinny być wypłacone powodowi z tego tytułu (29.194,09 zł) , a jakie zostały mu faktycznie wypłacone (18085,38 zł). Ustalenie tych kwot w takim kształcie nastąpiło w wariantcie II opinii uzupełniającej , w której biegły uwzględnił część uwag pozwanego zgłoszonych do pierwszej opinii , w szczególności w zakresie dotyczącym podróży promowych powoda , w trakcie których ten miał zapewniony bezpłatny nocleg i wyżywienie.

W ocenie Sądu należało również dokonać jej korekty w zakresie rozliczenia dwóch podróży służbowych powoda za okres od 2 do 12 września 2013r. i od 25 września do 18 października 2013r. Jeśli bowiem chodzi o pierwszą z wymienionych podróży biegły przyjął, że z tego tytułu powód nie otrzymał żadnego świadczenia. Tymczasem w aktach sprawy znajduje się dowód przelewu na kwotę 1254,47 zł (k. 336 akt) Jeśli zaś chodzi o drugą w wymienionych podróży, powodowi tytułem ryczałtu wypłacono w istocie kwotę 2593,85 zł, choć z zapisów widniejących w delegacji wynikało , że jest to kwota niższa - 2393,85 zł.

Niezależnie od powyższych uwag przydatność tej wersji opinii (zarówno pierwszej jak i uzupełniającej) dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestionował pozwany. Podniósł on bowiem , iż ewentualnie powód zachowuje prawo do ryczałtu za nocleg tylko w przypadku , gdy w porze nocnej nie prowadził pojazdu i nie pełnił dyżuru, co odpowiada wyliczeniu przedstawionemu w wariantcie I opinii. . Z takim jednak zarzutem nie sposób jest się zgodzić. Jest to konsekwencją tego, że zgodnie z § 8 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej ryczałt za nocleg przysługuje, jeżeli nocleg trwa co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21 i 7. Jednocześnie zwrot kosztów noclegu lub ryczałt za nocleg nie przysługuje za czas przejazdu, a także jeżeli pracodawca uzna, że pracownik ma możliwość codziennego powrotu do miejscowości stałego lub czasowego pobytu (§ 8 ust. 5 ww. rozporządzenia). Jednakże należy zauważyć, że przepisy te dotyczą podróży krajowej a nie zagranicznej. W przepisach dotyczących podróży służbowej poza granicami kraju, nie ma

natomiast wzmianki o tym, czy nocleg powinien odbywać się co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21 i 7. Zatem, wywnioskować należy, że przy zagranicznej podróży służbowej nie ma znaczenia czy nocleg ma miejsce poza godzinami pory nocnej. Liczy się faktyczny odpoczynek oraz sen, który nie jest limitowany czasowo godzinami jego wykorzystania.

Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda ryczałtów za brak zapewnienia bezpłatnego noclegu w podróży służbowej zapadło na mocy art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Świadczenia te powinny być wypłacone powodowi w terminie 14 dni od daty zakończenia podróży służbowej po rozliczeniu się kierowcy z poszczególnej podróży służbowej – § 5 ust. 1 w/w rozporządzenia. Pozwany nie wypłacając zatem powodowi tych świadczeń w pełnej wysokości w/w terminie, od 15 dnia po zakończeniu każdej podróży służbowej pobadał w opóźnienie i od tej daty powinien więc zapłacić powodowi odsetki ustawowe .

Konkludując Sąd orzekł jak w pkt I sentencji . W pozostałym zakresie powództwo jako nie zasadne zostało oddalone – pkt II sentencji .

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., który stanowi, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. A zatem, w przypadku częściowego uwzględnienia żądań stron, sąd w oparciu o względy słuszności może dokonać bądź wzajemnego zniesienia kosztów, bądź stosunkowego rozdzielenia kosztów, które polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku postępowania (stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań). Podstawę obliczeń przy podziale kosztów stanowi suma należności obu stron, ustalona na podstawie zasad wskazanych w art. 98 § 2 i 3 oraz art. 99 k.p.c. i dzielona proporcjonalnie do stosunku w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami lub obroną (zob. postanowienie SN z dnia 31 stycznia 1991 roku II CZ 255/90, OSP 1991/11-12, poz. 279). Otrzymane w rezultacie kwoty stanowią udziały stron w całości kosztów, jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział, zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica. W niniejszym postępowaniu powód dochodził zasądzenia od pozwanego kwoty 15.000,00 zł . Biorąc zatem pod uwagę kwotę jaka została zasądzona na jego rzecz i w jakim zakresie cofnął on pozew należy przyjąć , że wygrał sprawę w zakresie około 64 % . Z drugiej strony oznacza to , że strona pozwana wygrała sprawę na poziomie około 26 % .

Z uwagi na powyższe, Sąd uznał, że koszty procesu powinny zostać stosunkowo rozdzielone, a co za tym idzie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 498 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania – kosztów zastępstwa procesowego, które zostały ustalone w oparciu o treść przepisu § 11 ust. 1 pkt 2 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – pkt III sentencji.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt IV sentencji znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. i kosztami związanymi z nieuiszczoną opłatą od pozwów i wydatkami będącymi następstwem działania biegłego , Sąd obciążył pozwanego w części, w której ten przegrał sprawę. Zgodnie z uzasadnieniem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2007r., sygn. I PZP 1/07, publ. M.P.Pr (...) nieuiszczony koszt sądowy w postaci nie pobranej opłaty od pozwu pracownika podlega rozliczeniu na podstawie w/w przepisu ustawy o kosztach sądowych i można nim obciążyć pozwanego pracodawcę o ile pozwala na to wynik procesu. Opłata od pozwu w przedmiotowej sprawie wynosiła 750, wydatki związane z dowodem z opinii biegłego P. D. - 822,26 zł, stawienictwo świadków – 108,65 zł . W sumie koszty te zamknęły się kwotą 1680,91 zł. Stąd też od pozwanego należało poprac na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszcznie tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych 64 % w/w kwoty .

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł w punkcie V na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd, zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powodowego pracownika.

SSR Tomasz Klimczak